

Nr 336.

Av herr Ericsson i Sörsjön m. fl., om anslag för odlingsbidrag till innehavare av arbetarsmåbruk.

Som förutsättning för erhållande av bidrag ur det av riksdagen årligen beviljade anslaget till nyodling och jordförbättring å ofullständiga jordbruk gäller bland annat följande:

”Att lån eller bidrag av allmänna medel icke i annan ordning beviljats för nyodling, stenröjning, jordkörning m. m.”

På grund av innebörden i nämnda bestämmelse äro innehavare av arbetarsmåbruk avstängda från rätt till bidrag av det anslag varom här är fråga. I sylte att ernå ändring häri påyrkades i en vid 1938 års riksdag väckt motion, att även arbetarsmåbrukare skulle erhålla enahanda rätt till bidrag, som nu tillkommer andra innehavare av s. k. ofullständiga jordbruk.

I utlåtande över motionen förmenade jordbruksutskottet, att man vid be-
dömandet hade att skilja mellan ofullständiga jordbruk och stödjejordbruk. Utskottet ville dock i likhet med vad 1936 års egnahemsutredning framhållit understryka, att arbetarsmåbruken skyndsamt måtte ernå den uppodling som behöves för att 2 kor jämte smådjur skola kunna födas, men lämnade öppet huruvida den erforderliga hjälpen skulle lämnas genom lånetilldelning eller i form av särskilt statsbidrag och yrkade avslag på motionen i avvaktan på förslag från egnahemsutredningen. Utskottets utlåtande bifölls av riksdagen.

Ehuru i trontalet bebådades förslag angående egnahemsverksamhetens omorganisation innebärande väsentliga förändringar i förhållande till vad nu är gällande, torde man icke med säkerhet kunna utgå ifrån att förslaget hinner undergå bearbetning inom vederbörande departement i så god tid, att detsamma hinner framläggas till innevarande års riksdag. Inför osäkerheten härav och i ovisshet om vad förslaget kommer att innehålla och då det är synnerligen angeläget att arbetarsmåbrukarna skyndsammast erhålla hjälp till odling å sina lägenheter, vilja undertecknade framlägga förslag härom. Vi kunna därvid icke ansluta oss till den ståndpunkten att hjälpen skall lämnas genom tilldelande av lånemedel, utan bör denna enligt vår mening utgå i form av särskilt statsbidrag. Även om lånemedlen kunna erhållas på mycket förmånliga villkor, så kan icke ett tillgodoseende av hjälpbehovet lånevägen få anses vara tillfredsställande. De medborgare, som tilldelas arbetarsmåbrukslån, äro från början medellösa. Medellöshet utgör ju också förutsättningen för att lånen överhuvudtaget skall beviljas. Det bör sålunda vara angeläget att lånesumman begränsas i görligaste mån. Ävenledes förefaller det vara orättvist att utesluta denna kategori av jordbrukare från rätt till odlingsbidrag utan återbetalningsskyldighet, i all synnerhet då enligt gällande bestämmelser i

ekonomiskt hänseende väl lottade jordbrukare kunna erhålla sådant. Vi föreslå på grund härav att särskilt statsanslag upptages för den bidragsverksamhet varom här är fråga. Omhänderhavandet av samma bör kunna utan olägenhet anförtros åt hushållningssällskapen, vilka redan förfoga över den nödvändiga arbetskraften för upprättande av odlingsplaner och kostnadsförslag. Odlingsbidrag bör kunna lämnas enligt de grunder, som gälla beträffande statsanslaget till nyodling och jordförbättring å ofullständiga jordbruk. Beträffande det särskilda anslaget storlek, så torde måhända en summa av 50000 kronor för budgetåret 1939—1940 erfordras. Det bör dock ges förslagsanslags natur, så att detsamma vid behov kan överskridas. I anslutning härtill tillåta vi oss värdsamt hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att för utlämnande av odlingsbidrag till innehavare av arbetarsmåbruk att utgå i enlighet med gällande grunder för bidrag från statsanslaget till nyodling och jordförbättring å ofullständiga jordbruk för budgetåret 1939—1940 anvisa ett förslagsanslag av 50000 kronor.

Stockholm den 23 januari 1939.

Evald Ericsson
i Sörsjön.

Nils Olsson
i Rödningsberg.

Uddo R. Jacobson.
